

హోరు నెంటుజారి గెజెటు
(26-9-1933)

సి దొరగొప్పని వుదలిగూరుగారు ముద్రా
గారులు ఆపై తియిండు అస్తియిండు స్థన
నీయిం బం బుడెరి

285, మార్కెట్లు, హనుమాన్ సెం 2082, బొంబాయి.

‘తనివి తీరని పాటలు’
 ఘనమగు ఏడవ విడుదల
 అక్టోబరు 1933

మిస్ ఎం. వి. కమలా

మిస్ నెం. ఏ. కమలా

సవనం. 58 { భక్తి కాలానువోం
భాగం I & II ఆనంద భారతి

మిస్ ఎన్. ఎస్. రత్నంబాళ్

పద్యములు. ౬౫ { కాన కరుణయిలే
ఉపనితనిలో కామియో

మిస్టరు డానప్ప బొగ్గులూరు

అనన్, 58 { బాంబే మోసనాడుతో తోడి
శ్రీనివాస నరసింహాచార్య బానేశ్వరి

మిర్రోడ్, మద్రాసు.

२७
५८

१०

రాజమండ్రి.

రైల్వే రాకపోకలు

మద్రాసు పబ్లికేషన్స్ ప్రెస్ వారు

భాగ	కంపెనీ పేరు	జనరల్
రచ్చ		మేనేజర్
ఈ		
నామ	మొత్తం పరిమాణము	రూ. 1000

వాల్మీకీ పాద్యసంజర	ఉ.	7	55	ఉ.
వాల్మీకీ పాద్యసంజరరా.		7	80	సా.
బొంబాయి మొదలు	రా.	8	40	ఉ.

హంబాయి ఎక్స్ ప్రెస్ టి.	8 30 సా.
రాయచూరు స్టానింబరు టి.	9 20 సా.
రేణిగుట్ట స్టానింబరు	టి.
59 స్టానింబరు	రా

బెంగళూరు మేయరు	రా.	9	60	జు.
బెంగళూరు ఎక్స్‌ప్రెస్	మ.	1	0	మ.
బెంగళూరు పబ్లిసింగరు	రా.	4	40	జు.
బెంగళూరు పబ్లిసింగరు	రా.	3	35	జు.

తోటా గ్రామం పాల్వనం జనం నా. 17 45 న
 తోటా గ్రామం పాల్వనం జనం నా. 6 41
 నాన్ బా. తర్. నా. బా. నా. 5 5

మం.	నీలగిరి పట్టణం	రా.	2 15	జి.
మం.	గూడూరు	రా.	7 40	రా.
మం.	కొత్తూరు	రా.	5 30	రా.

హైదరాబాద్ ఎక్స్‌ట్రా పేజీ నువ్వంటి.

ఇంజనీరింగ్ పాఠశాల	ఇంజనీరింగ్ పాఠశాల	9 0 రూ.
మృగశాస్త్ర పాఠశాల	మృగశాస్త్ర పాఠశాల	11 15 ప.
పరిశోధన పాఠశాల	పరిశోధన పాఠశాల	7 80 రూ.

[illegible]

100-443887-100

అలాగే సుందరము. (గూ. పు. తం.)

భారతకన్యావిద్యాలయము

విజ్ఞప్తి

ఈ సంవత్సరము మొదటి నాటికి... కన్యా విద్యాలయము... విజ్ఞప్తి...

ఈ దినం ప్రకటన... విద్యాలయము... విజ్ఞప్తి...

విజ్ఞప్తి... విద్యాలయము... విజ్ఞప్తి...

ఆస్తి వ్రాసియున్నందున

భార్యను హత్యయొనర్చుట

హంతకుని కురిగిడు వినిపించుట... విజ్ఞప్తి...

విజ్ఞప్తి... విద్యాలయము... విజ్ఞప్తి...

విజ్ఞప్తి... విద్యాలయము... విజ్ఞప్తి...

విజ్ఞప్తి... విద్యాలయము... విజ్ఞప్తి...

విజ్ఞప్తి... విద్యాలయము... విజ్ఞప్తి...

విజ్ఞప్తి... విద్యాలయము... విజ్ఞప్తి...

కల్యాణం- శివాంక

పరిశిష్టం

హిందీమానవతిక, గోరకుపూరు, సంయుక్త రాష్ట్రములు, ఇండియా...

విజ్ఞప్తి... విద్యాలయము... విజ్ఞప్తి...

విజ్ఞప్తి... విద్యాలయము... విజ్ఞప్తి...

విజ్ఞప్తి... విద్యాలయము... విజ్ఞప్తి...

విజ్ఞప్తి... విద్యాలయము... విజ్ఞప్తి...

విజ్ఞప్తి... విద్యాలయము... విజ్ఞప్తి...

సుప్రసిద్ధులగు హిందవ మైద్యశిఖామణులు, కడుపునొప్పలకు వాడి యితరులకు సలహా నొసంగుచున్నారు

విఖ్యాత వైద్యులగు డాక్టరు జి. సి. హెచ్. ముఖర్జీగారు

ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:— మీరైనా మిగిలినా మగ్నీషియా 'Bisurated' Magnesia...

Bisurated Magnesia advertisement with image of a bottle and text in Telugu.

కడుపునొప్పిని పోగొట్టి అజీర్ణము నివారించును

మీ రింకను అనాగరకయుగము నందే నివసించుచున్నారు.

కొయ్యల బీరువాలు, తనూరధయమునుండిగాని, క్రిమీ కీటకాదుల దాడినుండిగాని, మీ వస్తువులను కాపాడజాలవు.

Gardol advertisement with image of a product and text in Telugu.

గార్డోల్ డిక్కు బీరువాలు క్రొత్తక్రొత్త యంత్రముల సహాయముతో మిక్కిలి దృఢముగాను, చూచుట కందముగాను తయారుచేయబడినవి.

గార్డోల్ సేటెంటు డిక్కు బీరువాలు, గొప్పగొప్ప భవనమున, కార్యాలయములకును భూమిప్రాంతములకును సుదూరమున.

గార్డోల్ అండ్ బాయిస్ మాస్టర్స్ ఫ్యాక్టరీంగ్ కంపెనీ లిమిటెడ్., 164 బ్యాగ్ బేజ్, మద్రాసు

గుంటూరు కృష్ణా జిల్లాలకు పంపిణీ చేయుచున్నది

ఉపేంద్ర అండ్ కో, గుంటూరు.

రు 1-8-0 లకు 3 గడియారములు 700 బహుమతులు

Advertisement for watches with image of a watch and text in Telugu.

ఎం. ఎ. నరసింహ సుందరేశ్వరరావు రిటైర్డ్ ప్రొఫెసరు.
 డి. 28 వ తేదీన నామం యిట్టా ప్రాసీరి. "కేసీ" బంధువులనుండి వచ్చిన 11 తేదీన మలాళి తయ్య ప్రియముండి ఇంగాండు బోయి రెండవ సెలవుండి ఇండియాలో ఉండుచివర దండెత్తు అంబాళి ప్రభాకరుమచేయి నిర్మియిందిరిసి. తర్రురు జనవరి ఆఖరున డి.జా.స్థానాన బోధిదన ఒరిస్సానుండి బాంబినికేతనమునకు కైర్ల కలిదినిసి.

[illegible]

పంచవర్ణామము

[illegible]

హిందూ మార్కెట్

30-9-1933

(ಅನನ್ಯೋದೇಶ್ಯತೆ, ೨೨)

మిల్లువాటాల నూర్చెట్టు సేదగుడ జే దాము షబాబుదాము వాటాల తనవునూర్చెట్టు యెబటియం దెను		
గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు		
8½% గవర్నమెంటు షేవరు	84-8	
8½% 1947/50	94-0	
4% వాండ్లు బులెట్రిక్ 1984/87	101-18	
4% వాండ్లు 1948	102-0	
4% 1960/70	92-7	
4½% వాండ్లు 1984	101-18	
4½% వాండ్లు 1985/80	105-8	
5% వాండ్లు 1985	104-1	
5% 1989/44	107-0	
5% బులెటు 1940/43	106-14	
5½% బులెటు 1938/40	104-14	
6½% క్రెడిట్ గాండ్లు 1985	106-10	
5% గవర్నమెంటు యుడియో యెబటియం, వాండ్లు 1945-55	118-7	
6½% హోం లండ్ అభివృద్ధి యూనియన్ 1985	106-10	
మూరకము		
తరిచ్చారా	1-1	1-1
యూరాల దున్నగు (గాయదా)		
తరిచ్చారా	1-1	1-1
వాగరామైయ దినుగు	1-1	1-1
యూరాల దున్నగు (అప్పు)	1-1	1-1
మ్యూయర్స్ టి టి		283
ఎప్పుట్టప్పుడు హానరు వల్టీ ½%		
బెబెనాద బబారు ధరలు		
(ప్రత్యేకరేఖ)		
	సెంటెబరు 29-	
	నండి	
విద్యుంబస్తా 1-1 పా	కూం	రు
రామనాగరాలు 246	8	12-0
జనుమలు	"	8-0-0
కొనామణి	"	7-14-0
కూలి అక్కర్లు	"	8-0-0
తెలుపు అక్కర్లు	"	8-0-0
డిబి ధూకాలు	"	10-0-0
అనుసన్నాలు	"	9-8-0
సెం 21 రు	"	10-14-0
వస్తు బస్తా 1 కి 166 పా	నూ	
అల్లగదామ గ్రామి	"	2-8-0
కునుమలు	"	3-5-0
కొణామణి	"	8-8-0
అక్కర్లు	"	3-2-0
సన్నాలు	"	4-0-0
అరగాలు ఎస్తా 1 కి 26	కుం	రులు నూ
కందులు	"	6-2-0
ఎప్పుడు సెనలు	"	6-12-0
సెన సెనలు	"	6-6-0
కేవలు	"	8-0-0
వినుమలు	"	7-14-0
జనుమలు	"	9-12-0
ఉలవలు	"	6-0-0
జొన్నలు	"	5-4-0
నవ్వులు	"	7-4-0
అలసందలు	"	6-2-0
రానలు	"	3-8-0
సజలు	"	4-0-0
అడదలు	"	6-8-0
కేశవారి విగ్ని మునుగు 1 కి		3-8-0
సెలం	"	2-8-0

(అంతర్గతము తెలుగు లిపి)

చిల్లం 0 0.12 0 1.6
 ఖైలం 0 1.50 0 1.6
 వేదశాఖ
 పనులు తట్టి 18 20 నాలు
 ప్రతి " "
 గూడి " "
 ప లివి " "
 పంచు " "
 కలిమర్ల డి డియ " "
 చిల్లవల " "
 కలకా కరా " "
 చిట్టెలప సారా " "
 సైమన్ " "
 " ఫురి " "
 చిట్టెలప ఫురి " "
 గూడూరు చం పరిహారి
 కొక మరప
 మా ఆంధ్రప్రదేశ్ దిన, వారప్రతి
 లను పంపివెట్టి ఉరున్న చందాల
 పనులాలచేయుకున్నా ము రా 1
 చేసి చిన్ననుబ్బవచ్చగాన మా వ
 టుగ నిలిమిందియన్నాము గాన
 దాదూరిందరు నదరు ఏజంటుగా
 చందా వైకమునుచెల్లిగిలి పత్రికల
 రింప ప్రాధాన వ్యవస్థాకు

శ్రీ భార్యను గుర్తించలేక పోయిన —
కమన్ ధరించిన పాత్రలు

ముక్తి

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

ముక్తి కము

నాట్యకళానుబంధము

అలాటిలో ఆలోచించును ఉపకరించేవాడు
ఏమిటా యోగ్యుడు లేకపోయినా నేను చెప్పేవారం
విను ఆఖరుకు నీకే తీర్మానించు ఏ
వింటావా?

రాధ
చెంకలీశ్వరు
నాకు బాగా తెలిసినవారు ఉన్నారే ఈ
పూర్ణా శ్రీ ముం చి వృంద
యంకలవారు నిన్ను మాత్రంగా మానుకుంటారు
అనుమానం పెట్టుకుంటే మాత్రం ఉపయోగం
లేదు చదువలోపకారం మనకు కావాలిగాని
వృత్తిలో, జాతిలో ఏం ఆవసరం? కాదుంటావా?

రాధ
ఎవరువారు?

చెంకలీశ్వరు
నాకు చాలకాలంనుంచి పరిచయం జగన్మో
హినీ ఆవిడకేరు

రాధ
బోగంవారా?

చెంకలీశ్వరు
అవును అయితేనేమి

రాధ
సరే తెండి బాగా ఆలోచించి చెప్తాను
చెంకలీశ్వరు

ఇంకా చాలా సమాధానం కూడా చెప్పగ
లదు (రహస్యంగా) నీవుచేసి మూలాన్ని ఇలా
బయట పడ్డావో ఆ బాధ కూడా తీర్చేస్తుంది
దాని దగ్గరనుంచి బాధలు ఇంట్లోనుంచి దాకం
వద్ద కూడా లేవు

రాధ
(కోపంతో) అయ్యో! నమస్కారం తమరు
చెప్పిపోవడం ఇంకావచ్చునా ఇంత పూర్వ
మైన కార్యం చెయ్యమని చెప్పగలవారు ఎంతకైనా
తగులుదు మీరు నా బాధలలో ఏమీ కలగ
జీనుకోవద్దు

చెంకలీశ్వరు
ఉచూ! ఇంకా తెలియడం లేదు ముందు
వచ్చేది ఎంత కోపం వచ్చింది చూద్దాం
కదూ నీవే వస్తావు చేతులు జోడిస్తూ

రాధ
వందనాలు మీకు చెప్పిపోయా
చెంకలీశ్వరు

బంగారుకంటి పేరం వదులు కంటున్నావు
జగన్మోహినీ నిన్ను పుట్టించాడంటే
రాధ

(బిగ్గరగా) కామమృగాయ! కామమృ
గాయ!

చెంకలీశ్వరు
(తలవ్రేలితూ) ఓహో! (పరుగునడుచు)
రాధ

(గుమ్మరువద్దకి వచ్చిచూస్తుంది చెప్పిపోయా
డో లేదో అని ఆ సమయానికి సత్యనారాయణ
వచ్చున్నాడని గ్రహిస్తుంది మంచంమీద మల్లి
కూర్చుంటుంది, పైలెట్లలాగా)

[ప్రవేశం సత్యనారాయణ శోభితుని ప్లాండు
లో తగిలిస్తాడు]

సత్యనారాయణ
చెంకలీశ్వరును ఏమిటాట్లాడా? ఏ
రాధ
ఏమంటుంది? ఏమిటాట్లాడా?
సత్యనారాయణ
అతని ముఖం చూచాను ఏమిటాట్లాడా నేను
వచ్చుంటాను ఎందుకీ దానికేము?

రాధ
వారికి వో విషయం చెప్పినా
సత్యనారాయణ
ఏమి సమాధానం? జగన్మోహినీ అప్పుడెప్పుడో
వచ్చాడో?

రాధ
(తలుకుకున్నప్పుడు)
సత్యనారాయణ
తరవాత నీవు చెప్పనక్కరలేదు అతని ముఖ
మే చెప్పింది (వచ్చు అని) వారిలో రానువరావు
గారింటికి చెళ్ళబోయి మానివేశాను నీతో మొదలు
మాట్లాడి నీ అభిప్రాయం కోసుకున్నా చెనక చెళ్ళ
వచ్చునని

రాధ
వారిలో నా కేసంబంధము లేదు... తమ
దగ్గర వచ్చనవసరము లేదు

సత్యనారాయణ
(శ్రాంతిగా) రాధా! ఏమిచే
యడానికి నిశ్చయించావు?

రాధ
ఆశ్చర్యం సమాధానం చెప్పేసితిరా వున్నా
నా నేను

సత్యనారాయణ
(హా రాధా గా) అయితే రానువరావుగా
కుమారునిపై నీ ప్రేమ సరిగిందా?

రాధ
ప్రేమనా? ప్రేమస్వరూపమే తెలియని
కోజులో నా భావాలకి అర్థంకావాలి లేనవ
కొండి ప్రేమస్వరూపం తెలుసుకున్నప్పుడు
ప్రేమ లేదని నిశ్చయించాను

సత్యనారాయణ
నిజంగా?

రాధ
అబద్ధమాడగల గౌరవంలేని నాకు
సత్యనారాయణ
ఇప్పుడు ప్రేమస్వరూపం తెలుసుకున్నావా?

రాధ
(నిన్నతో తలవంచుకుంటుంది)
సత్యనారాయణ
ఏం చెయ్యని నిశ్చయించానో అడగరానా?

రాధ
చెప్పండి

సత్యనారాయణ
(నవ్వుతూ) రాధా పతి కావడానికి
(నిమగ్నము)

రాధ
గుమ్మరువంక చూస్తూ నిలబడుతుంది ఆసం
దంతో

తెర
(సశేషము)

పారిజాతాపహరణము

(నాగపూడి కువ్వసావ్యమయ్యగారి విపులవ్యాఖ్యతో, నూడినది)
మద్రాసు యూనివర్సిటీ 1934—35 సం. ఇంటర్ మిడియేటు పరీక్షకు
బోధు విద్యార్థులకు పరిచయగ్రంథముగా నిర్ణయింపబడినది
వెల రు. 3/-
ఆంధ్రపత్రిక ఆఫీసు,
7, తంజువూరుస్ట్రీట్, మద్రాసు
మరా—12 పుస్తకములు ఒకేసారి కొనుగోర్తి 12% కమిషన్ ఇయ్యబడును

తంజాపురాంధ్రనాయకరాజు చరిత్రము

(ఆంధ్రగ్రంథమాల తమిళదేవ లిపిముద్రా)
గ్రంథకర్త: మరుగంటి సీతారామయ్యగారు, యం ఏ
ఉప్పదెట్ల, నరసాపురం జిల్లా, తంజావూరు.
తంజాపురమును పరిపాలించిన ఆంధ్ర నాయకరాజులచరిత్ర ఆంధ్రదేశచరిత్ర
కునుండలి ప్రధానాధ్యాయములలో నొకటి ఈ రాజులపూర్వ సంగమ్యతాంధ్ర
వాఙ్మయములు విరివిగా వెల్లడినవి. ఆ వాఙ్మయముల వారీచరిత్రను పరిచయముకు
వలసినవారికిరమలు లభింపరముగా గలవు గ్రంథకర్తగారు ఆవరికరమునాను, ముదిరా
ముద్రికాగారు గీర్వాణాంధ్ర వాఙ్మయము, భావములు మొదలగువాని నుండి
నికరించిన చిత్రచరిత్రములను సమన్వయించి యీ గ్రంథమును రచించినారు
ఇంగ్లీషీ చిత్రచరిత్రములను సమానముగా చెప్పినదివలసి అనిదంభూర్య మగు
నీ చరిత్రగ్రంథము చదివినప్పుడు యుగ నత్యంత సంతోషము కలుగును. ఇందు నిర్మలము.
కీర్తనలుగల సాహిత్యము చదివినప్పుడు సంతోషము కలుగును. ఇందు నిర్మలము.
చెడిన చరిత్రములను చదివినప్పుడు సంతోషము కలుగును. ఇందు నిర్మలము.
మద్రాసు ముద్రికము వెల రు. 2.00
విడుదల: 1934 ఆంధ్రగ్రంథమాల, పారిజాతాపహరణము, పారిజాతాపహరణము, పారిజాతాపహరణము

"Masavirader" అను చిత్రమునందు రానాట్లు కాలమున, ఎలిలా లాన్యండ్గారు

అభివ్యవస్థాపకము

(పాటిబండ్ల మాధవశర్మగారు)

8
ఈ క్రిందనున్న సూచించిన, కృత్రిమములు
లను సూచించిన నితరముల వివరింపబడినది
ప్రపంచమున నెడ నెడ ఆహార్యవిషయమును
ముచ్చటించువన దానినిగూర్చి ప్రత్యేకముగా
కొంత విచారించుట యవసరము

సటు డగ్గా చర్యకుమడన నొకవృత్తి
యొక్క స్వరూపస్వభావములను ప్రత్యేకముగా
ప్రదర్శించు వేరొకవృత్తి వేమము మోసకారి
యను నుడియించినవేమము వృత్తిస్వభావము
నకు ప్రతినిధియగుటచే సత్యమనవచ్చును ఆపరి
చితుడగు నొక వృత్తిస్వభావమును సూచించుటకు
ముఖ్యస్థానములు వేమభావము భావకంఠె
వేమము ముందు కనుక నలునకు భావధరించు
పార్శ్వస్వభావమును సూచించుటకు సురంపజేయు
టలో ప్రధానస్థానము వేమము ఈ స్వభావము
సంతోషముగ సురంపజేసిన వేమ మంతకృత్తి
మంతము ఉచితము ననుచున్నది

రంగస్థలమున యవనికాస్థమన మైనంతనే ప్రే
తుకుని చిత్రము నాకర్షించునది పాత్రవేమము
వేమమునుబట్టియే ప్రస్తుతా రమోక్తిప్రతినిధున
ప్రస్తుతి గ్రహించగలదు సటు దుచితవేమము
ధరించు రంగస్థలమున లోచనగోచరుడు కాగానే
ప్రేమకు లాభాకరముకల్గు ప్రస్తుతి గ్రహించ
గలగుచును వేమము పాత్రోచితమేకాక సమ
యోచితము గూడ అ స గా నొక మో
రా జ పా త్ర వి ల వ గ ల
ధరించుట యంతయునరమా మృగయాగతుడగు
రాజు, కవనభిరస్తాగిదారుల ధరించుటయు, వన
విహార మొనర్చురాజు సభాలంఘనము లేక పరి
వికసేపుడై యుండుటయు సంతోషకరము స
టుకు ధరించువేమము పాత్రకుతరచియు పాత్ర
యొక్క ప్రకృతివస్థకు దగినయెడల యుండి
వలయును రంగస్థలమున వేమము ధరించి
ప్రియురాలితో సర్వప్రసంగముల నేయుపాత్ర
ధారిని మన్నించురారు

క్రికృష్ణుడు సీలమేళుకావడనియు, పీతాం
బుడనియు, మురళీధరుడనియు, శిఖింధరాంధ్ర
నుడనియు పరంపరారాధనను పోషాయము ఇవ
నియు ధరించినగారి క్రికృష్ణవేమము సంభ్రాన్త
ము గారు అనగ ఇవన్నియు ధరించినపాత్రను
ప్రేతుకులు సర్వసమక్రిమున క్రికృష్ణుడనిగ్రం
పగలరు ఇదిపాత్రోచితమేకాక సమయోచితము
యోచిత వేమధారణమున కొక యాద పారణము

క్రికృష్ణపాత్రస్వభావము పైన రచింపబడి
నది కాని క్రికృష్ణుడు పర్యవాలసర్వభావములను
నిదియే వేమమును ధరించుచాడో క్రికృష్ణులలో
తులాబాధములలో రాయబారములలో క్రికృష్ణపా
త్రధారి యివేవేమమును ధరింపవచ్చునో క్రికృష్ణ
లీలలోని బాహులు తులాభారమున యుండుట
రాయబారమున వృద్ధుడయ్యెనుగా! ఈ క్రమ
మున నతనివేమము సైతము మాత్రమేదా?

అట్లుగాక క్రికృష్ణుడు దాజనాగంతు మురళి
ధరించినాడని చెప్పి పాత్రధారణ భాగవతమున
క్రికృష్ణుని నుండి సంబోధించుచో మురళి
ధరుడని, శిఖింధ్రగంధిధరుడని, గోపాలానియు
తరచు ప్రయోగింపబడినది కాని భారతము
నందు, పరంపర, జనార్దన, ముకుంద, అన్య
త, మాధవ, కృష్ణ యన ప్రయోగానులే తరచు
గోచరించును భారతకాలమున కృష్ణుడు మురళి
ధరుడని గారి శిఖింధ్రగంధిధరుడని ధరించు
లియు రంజితము కలదియు

ప్రస్తుత మాగ్రంథములలో పాత్రోచితవేమ
మునకంటె సమయోచితవేమము సమాధానము
ముఖ్యాంశముననున్నది సర్వసంగపరిత్యాగియు,
భవదాంతుడు నగు పారపాత్రులను ధరించి క్రి
కృష్ణ పాత్రధారిగా, గడయిపో మోసముతో
పేరిమింటుంటున్నాడో, పేరిమింటుంటున్నాడో
ప్రత్యేక మగుటచే యాదానక క్రికృష్ణుల
కొండ ముగ్ధావరాధిగారు క్రికృష్ణులలోని
ప్రతినిధియగు సర్వభావములతో శయన
సందర్శనలను సూచించుటకు మిగిలి వచ్చుచు
న్నతాంధ్రగ్రంథముల క్రికృష్ణులంపె సుభావరా
వుగారు రాయబారాదు కృష్ణపాత్ర ధరించి యుగ
లొకప్పుడు నిగ్గ విశ్రమము కలవులు నిగ్గించి

యుండును జైవిత్యమున కిది యంతయు చూర
ము ఇంత యేల? ఉత్సాహమును లను రెండు
మహాకార్యములను క్రికృష్ణపాత్రధారు తొల
గిన దుష్టులు మార్చుకుంటే నిర్వహించ గలండ్
జైవిత్యము నాకర్షణకరము
ఉత్సాహమున లెక్కన "తానును బయనంపు
జంబంబున గట్టుకొంటే జనంబుమాట్లలకు
బంధువులను బుండరీకాక్షుండు మంగళకార్యం
బులు సెలంగ " అని క్రికృష్ణుని రాయ
బారివేమమున వర్ణించియున్నాడు ఇట్లే సటు
కును వేమములోని మార్పునుబట్టి సమయమున,
పరిస్థితులను సూచించవలయును పాత్రోచితమును
సమయోచితము నగువేమమును ధరింపని సటుకు
ప్రేతుకుల భావనాకృత్తి చెప్పబార ములకు
సందియము లేదు

ఆహార్యవిషయమున దాంధ్రసటులయలవర్త
ము నాటకరంగమునందు గొప్పకళంకముగా
ననున్నది

మేటియు రంగస్థలమునందు నాలుగు దుపాత్ర
లు నిలిచియున్నపుడు ప్రకృతిరంగంబునం దే
పాత్ర ప్రాముఖ్యమును వహించుచున్నదో దాని
వేమమును విశేషముగా నుండవలయును సమయో
చితమునావారాధనమును సూచించుటలో వేమము
విశేషమే తోడ్పడుచున్నది వర్తమాన కథ జరుగు
చున్నచో యవనికావసామగ్నియే గాక పాత్ర
వేమమున తలొచ్చవచ్చునో యుండవలయును
ఇదియే నావారాధనమును సూచించుట ఇట్టివా
వరసాన్నిధియైన ముఖ్యముగా నాధారపడి
యుండు సటులములు చెప్పగలవు ఆధునిక
నాటకములలో క్రి విశేషమున సత్యనారాయణ
కవిగారి సర్వకాల యుద్ధి

పాత్రలు ధరించు దుష్టులయొక్క గుణము, ఆ
దుష్టులవర్తనమునైన నాధారపడి యుండును సటు
ములకు సంప్రదాయస్థిమముల వర్తనముల మనలో
గలవు క్రికృష్ణము అరణ్యవర్తనము విషయము కాల
వర్తనము కాలము కావలయువర్తనము కనుకనే
యుద్ధి విధి ర దు ర క్తాం బ ర ధా రి
కో గ కా ల సీ త వ ర్త న ము లు
కీ కీమంతులము వర్తనము సీల పారితోషము
సాక్షిములు రంగస్థలమునందు అప్రధానపాత్ర
కు శోభకాలాదివర్తనము లుపయోగించరాదు వీలన
అవి ప్రేతుకుని సర్వముగా నాకర్షించును కనుక
ప్రధానపాత్రయొడ ప్రేతుకునివర్తనము నిర్మలము నా
వారు మేటియు ప్రధానపాత్రలకు ముందు రం
గులను, అప్రధానములకు తేలికగుల నుపయోగిం
పవలయును అప్పురస కాలంబునటి సటులకు
పాత్రలకు మృదువర్తనము లుపయోగించవలయును
ఈ విషయము చాల విపులమైనదే కాని స్థూభా
వమునే నింతవర్తనము చేయబడినది

అభివ్యవస్థాపక మేటిరెండు మాటలతో నీ
వాఙ్మయము ముగియగలదు సటులలో విశేషముగ
గానవచ్చు లోపముకట్టిగలదు సటుకు దుష్టులను
ధరించి రంగమున విహరించువర్తన దొకవిధమున
భావనలోనే యుండును తాను ధరించిన దుష్టు
ల తనవికావను జ్ఞాన చక్రని విశ్రవంతులచే
వానిలో నాకర్షించు యే వచ్చుగా
ప్రవర్తించుగాలదు పూసల కొట్టు,
పూసలకట్టు, బుట్టకట్టు, బుట్టరెండు లాతని
నిత్యవర్తనమునందు విశిష్టములేని కనుక రం
గస్థలమున దిత్తి ప్రవర్తన ప్రయత్నములకు
ముగియవలయు తగినన్ని సాధన ప్రవర్తనములు
నిండు దుష్టులతో నడిపించుటచే దీనినియును
పాత్రవేమము అభివ్యవస్థాపక భావము కలుగు
సంతకరమున సటుకు నిండుదులతో నాధువ
వర్తనములంగ పాత్రావలయును

సమయోచితము పాత్రోచితమున వేమము
నాకు ప్రవర్తనమునకొక మార్గాంశము ఈ వే
మము నూపించుట చేతియు సటులకు భావనా
కృత్తియే తోడ్పడుట

ఇట్టి యంతయులను గురించి అభివ్యవస్థాపక
ధర్మాంశముల దేర్చినది సటులకు వాఙ్మయభివృద్ధి
తెలుపె ఇంకావచ్చునని గాంధీనాటకరంగ
ములలోగల సటులకు సర్వసంగలరని యాశించుచు
న్నాను

